

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تهیه کننده: فاطمه سیل سفور

دبیر مطالعات اجتماعی دبیرستان شهید بینایی

منطقه ۱۵ آموزش و پرورش تهران

درس ۲: من مسؤل هستم.

اهداف درس : من مسئول هستم.

از شما دانش آموزان انتظار می رود پس از تدریس این درس به سوالات زیر پاسخ دهید.

- ۱- حقوق متقابل را تعریف کنید.
- ۲- مسئولیت را تعریف کنید.
- ۳- شما در مقابل خداوند چه مسئولیت ها و وظایفی دارید؟ به چند مورد اشاره نمایید.
- ۴- ما نسبت به خودمان چه مسئولیت ها و وظایفی داریم؟
- ۵- مسئولیت و وظایف خود را در مقابل اعضای خانواده بنویسید.
- ۶- شما به عنوان دانش آموز چه وظایف و مسئولیت هایی در مقابل مدرسه و معلمان دارید؟
- ۷- مسئولیت و وظایف خود را نسبت به جامعه ای که در آن زندگی می کنید را بیان کنید.
- ۸- مسئولیت و وظایف ما نسبت به محیط زندگی و عالم آفرینش چیست؟ نام ببرید.

ما در روابطی که با دیگران برقرار می کنیم دارای حقوق متقابل هستیم.

حق
فرزند

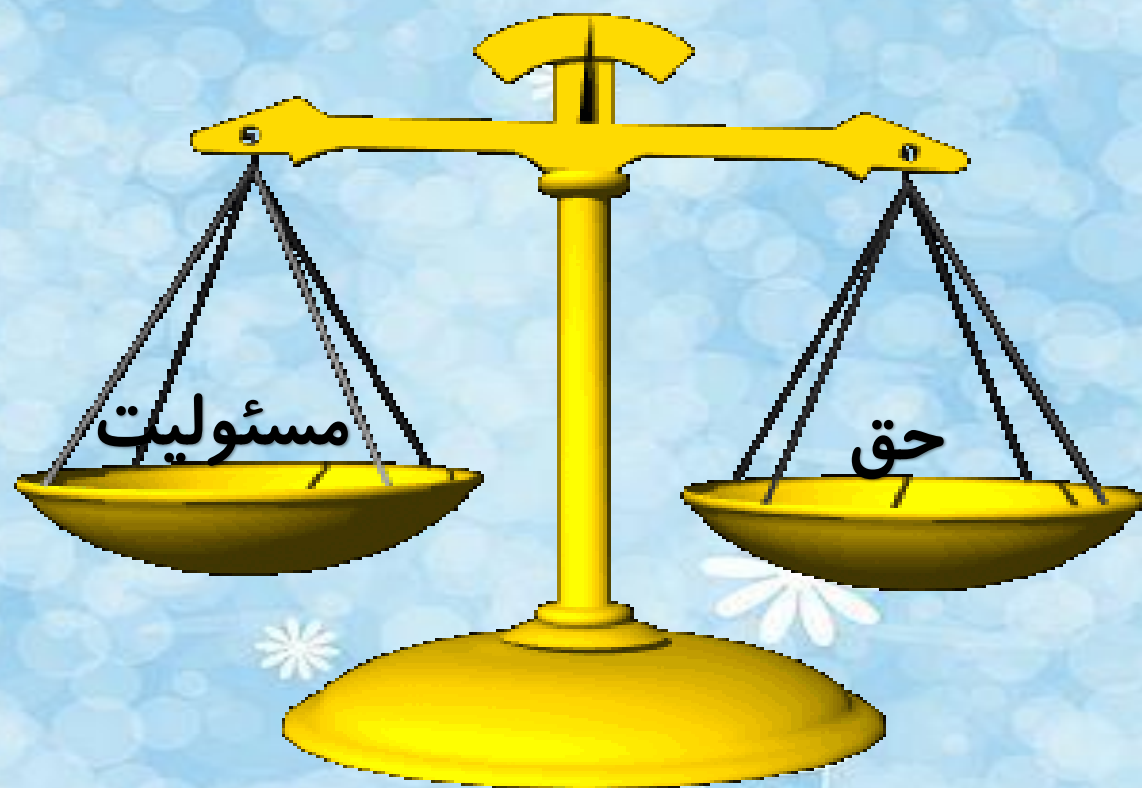
حق پدر
و مادر

حق
همسایه

حق
دوست

حق
معلم

همراه با هر حق مسئولیت و تکالیفی وجود دارد.

همانطور که ما حقوقی داریم، مسئول هم هستیم.

حق

ما در کشورمان از امکانات و حقوقی مانند آموزش، امنیت و بهداشت برخورداریم تا بتوانیم زندگی بهتری داشته باشیم.

مسئولیت

از طرف دیگر، ما نسبت به آبادانی کشورمان مسئول هستیم و باید همیشه به فکر پیشرفت آن باشیم

مسئولیت؟

وظایفی که هر یک از ما به عهده داریم و انتظار می رود آنها را انجام دهیم.

کسی که وظایف خود را به خوبی انجام می دهد.

فرد
مسئولیت
پذیر

افراد در نقش های مختلف، مسؤلیت های مختلف دارند.

اگرچه ممکن است بعضی افراد مسؤلیت های بیشتر یا مهم تری داشته باشند

اما

هیچ فردی نیست که مسؤلیتی نداشته باشد.

آقای مسعودی ۴۰ سال دارد و یک پزشک است. او دارای همسر و سه فرزند است. و در یک آپارتمان زندگی می کند. به نظر شما او در هر یک از نقش های زیر چه مسئولیت هایی به عهده دارد؟

تربیت و مراقبت فرزندان و محبت، فراهم کردن وسایل زندگی و ...

پدر

محبت و توجه به همسر، فراهم کردن نیازهای او، همکاری و ...

همسر

دقت در معالجه بیماران، دلسوزی و توجه به بیماران و ...

پزشک

احترام و توجه به پدر و مادر، مراقبت از آنها، رفع نیازهایشان و ...

فرزند

احترام به همسایه، کمک به آنها در مواقع لزوم و ...

همسایه

?

هر کدام از ما نزد چه کسانی مسئول هستیم؟

من در نزد **خداوند** مسئول هستم.

خداوند متعال نعمت های فراوانی به من عطا کرده است.

عقل و فکر و استعداد و توانایی؛ خانواده؛ معلم؛ خوراک و پوشاک و صدها نعمت دیگر.

استفاده صحیح از نعمتها
قدر نعمت ها را دانستن
هدر ندادن آنها

شکرگزاری از نعمتهای خدا

وظیفه
من؟

... این از فضل پروردگار من
است تا مرا آزمایش کند که آیا
شکر می‌کنم یا کفر می‌ورزم؟

سوره نمل، آیه ۴۰

مسکینی دیدم با کنفش باره، شکر میگرد خدا را

گفتم که کنفش باره که شکر کردن ندارد!

گفت: یکی شکر میگرد دیدم که ماند دارد!

من نسبت به **خودم** مسئول هستم.

۱. مراقبت از خودم.
۲. شناخت استعدادهايم و شکوفایی آنها.
۳. مراقب اعمال و رفتارم باشم.

وظیفه
من؟

مراقبت از خودم؟ (بدنم)

خوردن غذای مناسب و پرهیز از غذاها یا مواد مضر

رعایت بهداشت و نظافت

خواب کافی

ورزش

مراقبت از خودم؟ (بدنم)

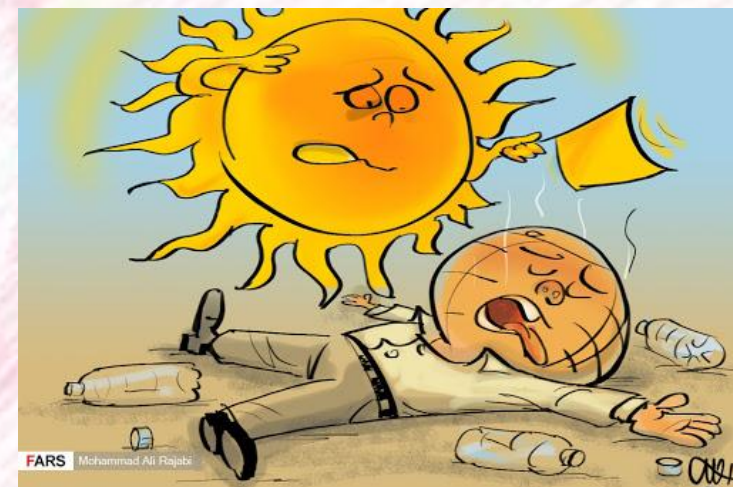
محافظت از خود در برابر موقعیت های خطرناک:

ترقه بازی

عبور از خیابان و جاده

سرما یا گرمای شدید

مراقبت از خودم؟ (رفتارم)

تلاش می کنم با زبانم دروغ نگویم یا غیبت نکنم.

با دست و پایم کار خطا یا گناه انجام ندهم.

مراقب اعمال و رفتار خود باشم.

خواری دروغگو

امام علی علیه السلام:

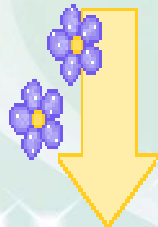
انسان دروغگو خوار و ذلیل است.

غررالحکم، ج ۱، ص ۹۳

من نسبت به **دیگران** مسئول هستم.

خانواده

احترام به
خانواده

انجام
وظایف
شخصی

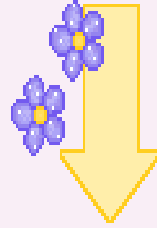
همکاری
در کارها

اطاعت از
پدر و مادر

پرهیز از
ناراحتی
خانواده

مراقبت از
خواهر و
برادر

من نسبت به **دیگران** مسئول هستم.

معلمان و همکلاسی ها

احترام به معلمان و مسئولان مدرسه

انجام تکالیف

گوش کردن به توصیه های معلم

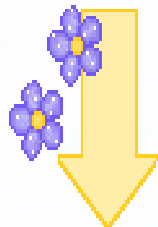
رعایت مقررات و نظم مدرسه

مراقبت از اموال عمومی مدرسه

مهربانی و کمک به همکلاسی ها

من نسبت به **دیگران** مسئول هستم.

اعضای جامعه

۱. احترام به همسایگان
۲. حفظ امنیت محل با همکاری اهالی و مسئولان
۳. تلاش برای پیشرفت و آبادانی کشور
۴. حفظ خون شهیدان
۵. دفاع از وحدت و استقلال میهن
۶. مسئولیت در برابر مسلمانان جهان

دانش آموزان و مسئولیت های اجتماعی

دانش آموزان علاقه مندند در فعالیت های اجتماعی همکاری و مشارکت کنند.

تلاش برای پیشرفت علمی و فرهنگی و امنیت و آبادانی کشور خود

برخی از نهادهایی که زمینه مناسبی برای افزایش توانمندی و فعالیت های اجتماعی دانش آموزان فراهم می کنند :

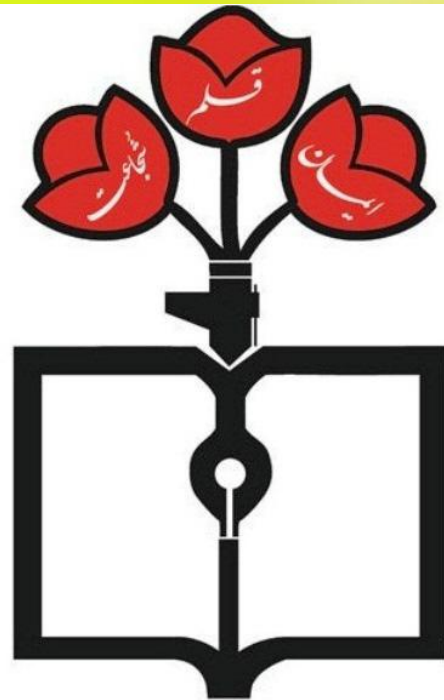
سازمان دانش آموزی

بسیج دانش آموزی

انجمن های اسلامی

دانش آموزان با عضویت و فعالیت در انجمن های اسلامی دانش آموزان، بسیج دانش آموزی و سازمان دانش آموزی:

توانمندی های تشکیلاتی و مدیریتی خود را تقویت می کنند.
برای پذیرش مسئولیت های اجتماعی بزرگتر آماده می شوند.

فعالیت های پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی

- ✓ شرکت در اردوهای آموزشی، علمی و فرهنگی و جهادی
- ✓ شرکت در کلاس های قرآن و معارف
- ✓ شرکت در راه پیمایی های مختلف
- ✓ گرامی داشت مناسبت ها و ایام الله، نماز جمعه
- ✓ برگزاری مسابقات ورزشی
- ✓ جمع آوری و نشر آثار شهیدان و شهدای دانش آموز
- ✓ تقویت روحیه همکاری و انقلابی بودن و مسئولیت پذیری

بسیجی، فردی است که:

عاشقانه و شجاعانه تا پای جان از اسلام و قرآن و انقلاب در مقابل دشمنانی همچون

آمریکای ظالم و صهیونیسم جنایتکار دفاع می کند؛

با ظالمان می جنگد

و نسبت به مردم صمیمی و فروتن

و همواره آماده کمک به هموعان است.

نوجوانان و جوانان دانش آموز بسیجی در پیروزی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و دیگر

عرصه های انقلاب نقش مؤثر و ممتازی داشته اند.

سید محمد حسرت
سیاح لیسٹر لاجمہ

فعالیت های **پیشتازان و فرزندگان** سازمان دانش آموزی

- ادارهٔ مدرسه ✓
- تشکیل گروه های علمی و کمک به دانش آموزان دیگر ✓
- ادارهٔ تعاونی مدرسه ✓
- دوستی با طبیعت ✓
- آمادگی برای امداد و نجات ✓
- شرکت در اجرای مراسم عبادی و گرامی داشت مناسبت ها و ایام الله ✓

اسطوره ملی

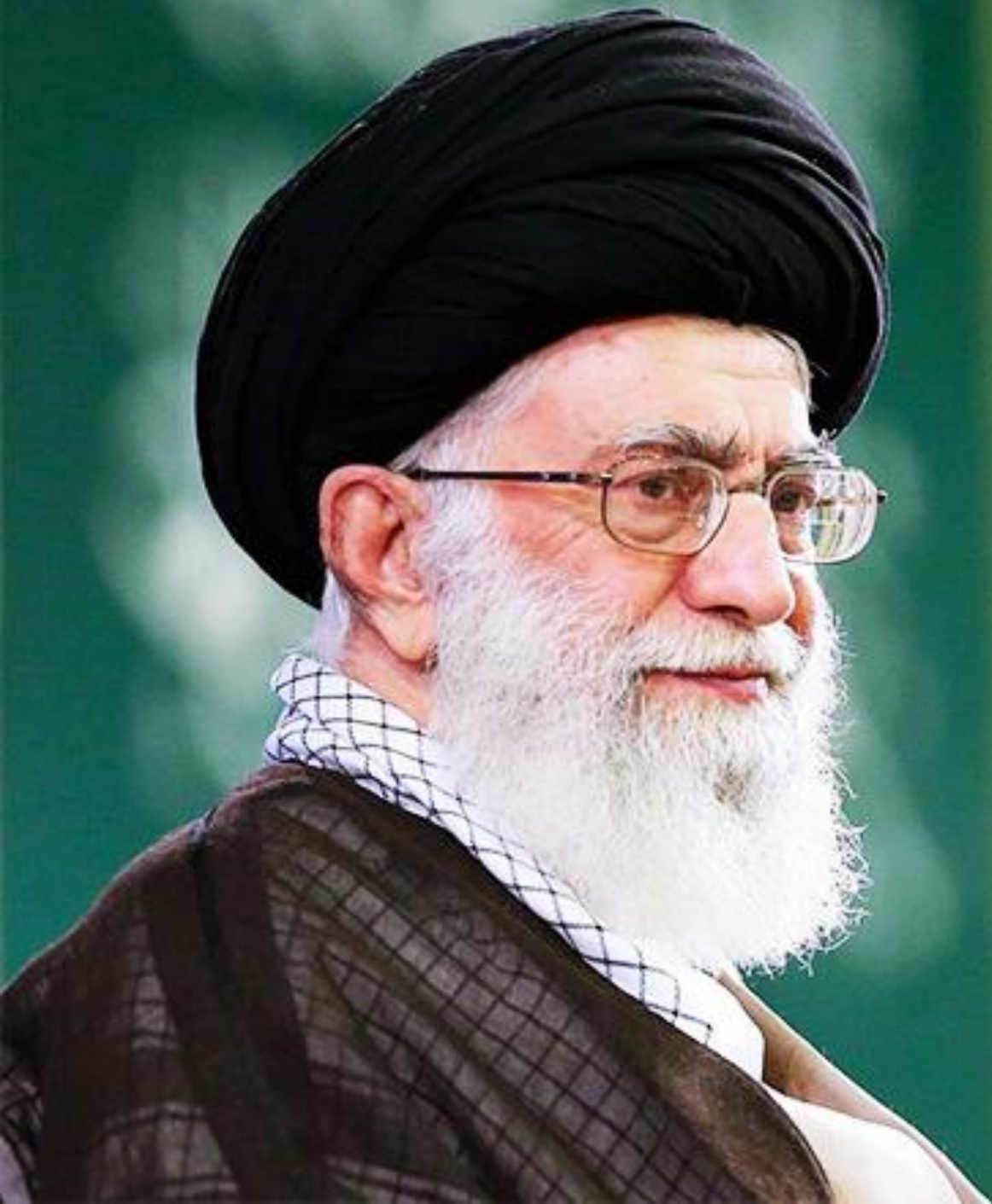
هشتم آبان، سال روز شهادت دانش آموز بسیجی، شهید حسین فهمیده را
«روز بسیج دانش آموزی» نام گذاری کرده اند.

رهبر ما آن طفل ۱۳ ساله‌ای
است که با قلب کوچک خود که
ارزشش از صدها زبان و قلم ما
بزرگتر است، با نارنجک خود را
زیر تانک دشمن انداخت و آن
را منهدم نمود و خود نیز شربت
شهادت نوشید.

امام خمینی (ره)

او سیزده ساله بود؛ امّا با رشد، با شعور، با اراده و مصمّم، که کشور خود را می شناخت، دشمن خود را میشناخت، اهمیت وجود و فعالیت خود را هم میشناخت و رفت این سرمایه را تقدیم عزّت کشور و آینده انقلاب و منافع و مصالح مردم کند. جسم او رفت؛ امّا روحش زنده ماند، یادش ابدی شد و خاطره اش به صورت اسطوره درآمد.
این الگوست.

من نسبت به محیط زندگی خود و عالم آفرینش مسئول هستم.

۱. تلاش برای آباد کردن محیط زندگی

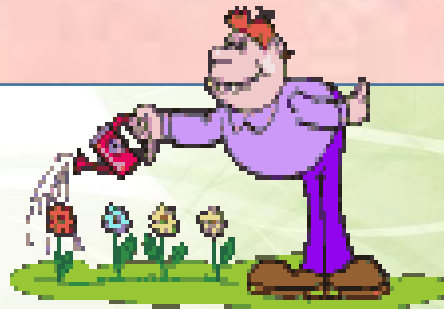
۲. رعایت بهداشت و پاکیزگی محیط زندگی

۳. آسیب نرساندن به محیط

۴. بر هم نزدن نظم طبیعت

۵. تغییر ندادن محیط زندگی حیوانات با نگهداری

از آنها در قفس یا خانه

من و خانواده ام سعی می کنیم در روز درختکاری، چند نهال درخت را بکاریم،
مخصوصاً درختانی که میوه می دهند.

پایان

